

Strategia planowania, czyli jak zaplanować karierę?

Jedną z najważniejszych, jeżeli nie najważniejszą kwestią, jest uzyskanie świadomości odnośnie swoich predyspozycji, celów życiowych i sposobów na ich osiągnięcie. Dobrym pomysłem jest wykonanie testów kompetencyjnych i osobowościowych, których szeroka gama oferowana jest obecnie oprócz poradni psychologicznych i firm doradztwa personalnego w Internecie. Są to różnorakie aplikacje i programy umożliwiające w łatwy i przyjazny użytkownikowi sposób dokonanie wstępnej orientacji zawodowej. Uzyskanie tak cennej wiedzy na swój temat z pewnością ułatwi rozpoczęcie profilowania własnej drogi zawodowej. Pozostanie nam tylko konsekwencja w dążeniu do obranego celu.

Kolejnym ważnym aspektem projektowania kariery zawodowej jest obranie szerokiej perspektywy siebie w kontekście zajmowanych w przyszłości posad. W przypadku, gdy nie mamy sprecyzowanych planów związanych z naszą karierą, konieczne jest nieustanne monitorowanie sytuacji na rynku pracy i umiejętne dostosowanie się do niej. Nadażanie za dynamiką rynku wiązać się może z koniecznością zmiany dotychczasowego profilu nauki. Jeżeli zmiana taka jest wykluczona, przydatne będzie uczestnictwo w różnego rodzaju szkoleniach czy kursach poszerzających nasze kompetencje w obszarach wiedzy, które są w danej chwili na topie.

Podstawową zasadą planowania kariery jest posiadanie jasnej wizji, co chce się robić i co chce się osiągnąć. Definicja "kariery" mówi, że jest to droga zawodowego rozwoju człowieka, która dokonuje się w wyniku wykonywania różnych prac, pełnienia rozmaitych funkcji i zajmowania stanowisk w strukturze jednego lub wielu przedsiębiorstw. Tworząc strategię planowania kariery, należy zacząć od szczerzej refleksji nad swoją osobą. Analiza samego siebie umożliwi wybór właściwego celu życiowego i zawodowego, zgodnego z pragnieniami i przekonaniami.

- cel: co chciałbyś osiągnąć w życiu, kim chciałbyś być, co jest dla Ciebie najważniejszą rzeczą, którą chciałbyś robić w przyszłości, jaki jest Twój wymarzony zawód, jak widzisz siebie za 5/10/20 lat;
- wartości: należy określić to, co jest dla Ciebie najważniejsze, jakie wartości wyznajesz, jakimi zasadami kierujesz się w życiu, z czego nie mógłbyś zrezygnować, co cenisz w szczególności
- zainteresowania: jakie są Twoje zainteresowania, co lubisz robić, dlaczego te rzeczy Cię pasjonują, jakiego typu sytuacje i zadania motywują Cię do działania, w jakim środowisku czujesz się najlepiej;
- umiejętności: jakie umiejętności posiadasz, w czym jesteś dobry, jak pracujesz w zespole, czy masz zdolności przywódcze, czy umiesz efektywnie rozwiązywać problemy, czy łatwo dostosowujesz się do zmian, czy jesteś elastyczny, czy łatwo nawiązujesz kontakty, czy potrafisz pracować w stresie itp.;
- kompetencje: jakie wykształcenie posiadasz i w jakiej dziedzinie, jakie programy komputerowe obsługujesz, jakie języki obce znasz i w jakim stopniu, czy posiadasz jakieś certyfikaty potwierdzające Twoje umiejętności;
- środowisko pracy: czy wolisz pracować w domu czy poza nim, czy chciałbyś mieć kontakt z klientami czy raczej nie, czy łatwiej osiągasz cele pracując samodzielnie czy w zespole, czy wolisz podejmować decyzje samodzielnie i być za nie odpowiedzialny, czy wolisz, gdy inni podejmują je za Ciebie, co Cię motywuje do pracy, czy jesteś gotowy podróżować, czy lubisz ryzyko itp.

Jak już wspomniano bardzo istotne jest wyznaczenie i realizacja celu. Opracowując cele można wykorzystać technikę SMART według której cel powinien być:

S (specific) – jasno określony, konkretny

M (measurable) – mierzalny, aby móc sprawdzić, na ile został osiągnięty

A (ambitious) – ambitny, lecz leżący w granicach Twoich możliwości

R (realistic) – realistyczny, czyli możliwy do osiągnięcia

T (timed) – określony w czasie

Realizacja celu (celów) będzie łatwiejsza jeżeli:

- wyznaczymy kolejno, co należy zrobić by te cele osiągnąć – zaplanować w czasie ich realizację
- spośród swoich umiejętności i kompetencji wybierzemy te, które mogą być ważne w przyszłej pracy zawodowej, do każdej z nich podać przykłady z życia (ze szkoły, pracy, działalności studenckiej, charytatywnej)
- zastanowimy się, które z umiejętności powinno się rozwinąć i udoskonalić, by znaleźć wymarzoną pracę oraz pomyślimy, co zrobić by to osiągnąć, jakie działania podjąć (np. codziennie będę przez piętnaście minut uczył się niemieckiego, zapiszę się na kurs projektowania stron www)
- ustalimy jakie posiadamy zalety, umiejętności i jakie są czynniki zewnętrzne, które będą sprzyjać nam w czasie realizacji celu
- ustalimy wady, słabości i czynniki zewnętrzne, które będą stać na przeszkodzie i co można zrobić by je pokonać.

Każdy ma jakieś mocne strony i ciekawe zainteresowania. Można wybrać zawód, który pozwoli je wykorzystać. Słabe strony lub wady czasami nie są trwałą niezdolnością czy brakiem talentu, ale jedynie efektem zbyt małej pracy nad sobą. Należy mówić o sobie zawsze dobrze. Nie używać żadnych słów, które podważają twój wizerunek lub stawiają cię w złym świetle. Nie można wywyższać się ponad innych, ale nie należy też być fałszywie skromnym. Jeśli inni mówią o pozytywnych cechach charakteru, należy to przyjąć to, podziękować i spróbować podejmować się zadań, w których te cechy (zalety), będą mogły być wykorzystywane. Cechy charakteru mają wiele wspólnego z sukcesem i zadowoleniem z wykonywanej pracy. Są one niezwykle ważne przy wyborze zawodu, a także środowiska pracy, czyli miejsca i ludzi, z którymi będzie się pracować. Warto zastanowić się, jakie wartości cenimy w życiu i które z nich chcielibyśmy realizować w swojej pracy?

Rezultaty planowania kariery zawodowej są niezaprzeczalne. Można tu wymienić między innymi:

- większą skuteczność dzięki kierunkowym i usystematyzowanym działaniom
- większą konkurencyjność na rynku pracy
- efektywne kształtowanie swojego życia zawodowego, a nie zdawanie się na przypadek
- przezwyciężenie lęku, bezradności i bierności związanego z trudną sytuacją na rynku pracy